

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor

HOTĂRÎRE nr. 3-25/2024 **cu privire la examinarea procedurii disciplinare în privința** **procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX**

mun. Chișinău

20 noiembrie 2024

Colegiul de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor, având în componența sa:

Președinte ~ Vladislav Guțan

Membrii - Victor Comerzan, Oleg Televca, Pavel Țurcan, Elena Cazacov, Alexandru Lozan și Octavian Lazarev;

examinând în ședință publică cauza disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept;

CONSTATĂ:

La xx.xx.2023 Inspecția procurorilor a înregistrat conform Regulamentului cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor sesizarea procurorului-șef al Procuraturii r-lui XXXXXX, XXXXXX, prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului în Procuratura r-lui XXXXXX, XXXXXX, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și admiterea încălcărilor grave de lege în cadrul conducerii urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXX.

La xx.xx.2023 Inspecția procurorilor a înregistrat sesizarea procurorului-șef al Procuraturii r-lui XXXXXX, XXXXXX, prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul reprezentării acuzării de stat.

La xx.xx.2023 Inspecția procurorilor a înregistrat sesizarea președintelui Judecătoriei XXXXXX, XXXXXX, prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul reprezentării acuzării de stat în cauza penală de învinuire a cet. XXXXXX.

Dat fiind faptul că sesizările privesc același procuror, acestea au fost conexe într-o procedură unică.

În susținerea sesizării prin care a solicitat tragerea la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a *obligațiilor de serviciu și admiterea încălcărilor grave de lege în cadrul conducerii urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXX, autorul sesizării a invocat următoarele aspecte* ”. în conformitate cu art. 1 alin.(3) din Codul de procedură penală, organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sânt obligate să activeze în așa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată și ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

Potrivit art. 10 alin.(2) din Codul de procedură penală *limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrângere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de prezentul cod.*

Articolul 11 alin.(2) din Codul de procedură penală prevede că *nimeni nu poate fi*

reținut și arestat decât în cazurile și în modul stabilit de prezentul cod.

Conform art.308 alin.(3) din Codul de procedură penală, *demersul de arestare se depune la judecătorul de instrucție cu cel puțin 24 de ore până la expirarea termenului de reținere.... ”*

În fapt, fiind verificate în ordine ierarhică, materialele cauzei penale nr. XXXXXX, a fost stabilită comiterea încălcărilor dispozițiilor legale privind înaintarea demersului privind aplicarea față de învinuit a măsurii preventive - arestul preventiv - art.308 alin.(3) din Codul de procedură penală.

Astfel, urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX a fost începută la xx.xx.2023, de organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție XXXXXX, în baza art. XX alin.(2) lit. f) din Codul penal.

La data de xx.xx.2023, la cauza penală nr. XXXXXX a fost conexasă cauza penală nr. XXXXXX, urmărirea penală în care a fost începută la xx.xx.2023 de organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție XXXXXX, în temeiul unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. XXX alin.(1) din Codul penal.

Potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale, „ [...]”.

La data de xx.xx.2023, cauza penală a fost repartizată pentru conducerea urmăririi penale procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX.

Potrivit procesului-verbal de reținere din xx.xx.2023, întocmit în cauza penală nr. XXXXXX, persoana bănuită în comiterea infracțiunii pe nume XXXXXX, a.n. xx.xx.1967, a fost reținut de către ofițerul de urmărire penală al IP XXXXXX, XXXXXX, de facto la data de xx.xx.2023, ora 23:50.

Pe data de xx.xx.2023, procurorul XXXXXX, fără a conduce eficient cu urmărirea penală, contrar prevederilor art.308 alin.(3) din Codul de procedură penală, a înaintat ilegal un demers privind aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv în privința cet. XXXXXX, a.n. xx.xx.1967, chiar dacă demersul urma a fi înaintat până la data de xx.xx.2023, ora 23:50.

După înaintarea demersului, tot la data de xx.xx.2023, la ora 12.05 min., în conformitate cu prevederile art.281 și 282 din Codul de procedură penală, XXXXXX, a.n. xx.xx.1967 a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunilor prevăzute de art. XXXXXX din Codul penal.

Prin încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul Central din xx.xx.2023, în privința învinuitului cet. XXXXXX, a.n. xx.xx.1967 a fost aplicată măsura preventivă - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile.

Prin Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din xx.xx.2023, a fost admis recursul avocatului în interesele învinuitului XXXXXX, a.n. xx.xx.1967, fiind casată încheierea Judecătoriei XXXXXX, sediul Central din xx.xx.2023, și dispus respingerea demersului procurorului privind aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv pe un termen de 30 de zile, ca fiind depus peste termenul legal.

Sub prisma prevederilor legale menționate *supra* și circumstanțele cazului, se denotă că procurorul nu a ținut cont de ele, iar în consecință cet. XXXXXX, a.n. xx.xx.1967, este învinuit de comiterea unei infracțiuni grave, pentru care legea penală prevede pedeapsă cu închisoarea de la 7 la 12 ani, a fost eliberat din stare de arest, din motiv că demersul cu privire la aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv, a fost depus peste termen, fiind depășit acel termen de 24 de ore până la expirarea termenului de reținere.

În susținerea sesizării privind îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul reprezentării acuzării de stat, autorul sesizării a invocat următoarele „... în conformitate cu art.320 alin.(1) din Codul de procedură penală, participarea procurorului la judecarea cauzei este obligatorie, iar alin.(3) a aceluiași articol prevede că neprezentarea procurorului la ședința de judecată atrage amânarea ședinței cu informarea despre acest fapt a procurorului ierarhic superior.

Totodată, potrivit prevederilor pct.5.6 din Ordinul Procurorului General nr.2/21 din

02.01.2018, cu privire la organizarea activității procurorilor în domeniul reprezentării învinuirii în instanțele judecătorești, lipsa nemotivată a acuzatorului de stat în ședința de judecată se consideră abatere disciplinară.

Pe parcursul anului 2023, judecătorii de cadrul Judecătoriei XXXXXX, au sesizat Procuratura raionului XXXXXX despre neprezentarea nemotivată a procurorului XXXXXX în ședințele de judecată, după urmează:

1. Pe data de xx.xx.2023 (data înregistrării în cancelaria Procuraturii), Judecătoria XXXXXX (judecător XXXXXX) a sesizat Procuratura raionului XXXXXX, despre neprezentarea procurorului XXXXXX în ședința de judecată.

Astfel, procurorul XXXXXX reprezintă învinuirea în numele statului în cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a cet. XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. XXX alin.(1) din Codul penal.

Potrivit sesizării, pe data de xx.xx.2023, ora 11.30 min., procurorul XXXXXX nu s-a prezentat în ședința de judecată în cauza de referință și nu a informat instanța despre motivele neprezentării, fapt ce a determinat amânarea examinării cauzei pentru o altă.

În aceeași cauză, la xx.xx.2023 (data înregistrării în cancelaria Procuraturii) instanța de judecată a sesizat Procuratura raionului XXXXXX despre neprezentarea nemotivată a procurorului XXXXXX în ședința din xx.xx.2023, ora 13.30.

2. La xx.xx.2023 (data înregistrării în cancelaria Procuraturii), judecătorul din cadrul Judecătoriei XXXXXX, XXXXXX, a sesizat Procuratura raionului XXXXXX, despre neprezentarea procurorului XXXXXX în ședința de judecată.

Astfel, procurorul XXXXXX reprezintă învinuirea în numele statului în cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a cet. XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. XXX alin.(2) lit. d) din Codul penal.

Potrivit sesizării, pe data de xx.xx.2023, ora 15:00, procurorul XXXXXX nu s-a prezentat în ședința de judecată în cauza de referință și nu a informat instanța despre motivele neprezentării, fapt ce a determinat amânarea examinării cauzei pentru o altă.

3. Pe data de xx.xx.2023 (data înregistrării în cancelaria Procuraturii), judecătorul din cadrul Judecătoriei XXXXXX, XXXXXX, a sesizat Procuratura raionului XXXXXX, despre neprezentarea procurorului XXXXXX în ședința de judecată.

Astfel, procurorul XXXXXX reprezintă învinuirea în numele statului în cauza penală nr. XXXXXX, de învinuire a cetățenilor XXXXXX și XXXXXX de comiterea infracțiunii prevăzute de art. XXX alin.(2), lit. b), c) și d) din Codul penal.

Potrivit sesizării, pe data de xx.xx.2023, procurorul XXXXXX nu s-a prezentat în ședința de judecată în cauza de referință și nu a informat instanța de judecată despre motivele neprezentării, fapt ce a determinat amânarea examinării cauzei pentru o altă.

4. La data de xx.xx.2023 (data înregistrării în cancelaria Procuraturii), Judecătoria XXXXXX (judecător XXXXXX) a sesizat Procuratura raionului XXXXXX, despre neprezentarea procurorului XXXXXX în ședința de judecată.

Astfel, procurorul XXXXXX reprezintă învinuirea în numele statului în cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a cet. XXXXXX de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. XXX alin.(3), XXX alin.(2) lit. a) din Codul penal.

Potrivit sesizării instanței de judecată, pe data de xx.xx.2023, ora 10.30 min., procurorul XXXXXX nu s-a prezentat în ședința de judecată în cauza de referință și nu a informat instanța despre motivele neprezentării, fapt ce a determinat amânarea examinării cauzei pentru o altă.

Din analiza celor menționate *supra* rezultă că în activitatea de reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, procurorul în Procuratura raionului XXXXXX, manifestă constant o atitudine necorespunzătoare față îndeplinirea obligațiilor de serviciu, ignoră prevederile actelor normative adoptate în cadrul Procuraturii, fapte ce afectează procesul de înfăptuire a justiției, simt în contradicție cu art.6 alin.(3) lit. a), lit. b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și potrivit art.38 lit. a) din aceeași Lege constituie abateri disciplinare.

Potrivit sesizării a președintelui Judecătorei XXXXXX, XXXXXX, se solicită tragerea la răspundere disciplinară a procurorului XXXXXX, pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul reprezentării acuzării de stat în cauza penală de învinuire a cet. XXXXXX și se invocă următoarele:

La xx.xx.2023, ora 10.30 min., procurorul XXXXXX nu s-a prezentat în ședința de judecată în cauza de referință și nu a informat instanța despre motivele neprezentării, fapt ce a determinat amânarea examinării cauzei pentru o altă.

Urmare a examinării sesizării, inclusiv prin audierea explicațiilor procurorului Alexandra Borodin, Inspekția procurorilor a conchis că, procurorul XXXXXX prin acțiunile/inacțiunile sale, a încălcat principiul supremației legii prevăzut în pct.6.1.1 și pct.6.1.2, principiul profesionalismului, prevăzut în pct.6.5.1 din Codul de etică al procurorilor, potrivit căruia procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; să acționeze în mod echitabil și onest; să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Acțiunile procurorului XXXXXX constituie abateri disciplinare prevăzute în art.38 lit. a) și b) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept.

Fiind audiat în cadrul verificării sesizării XXXXXX a explicat că, demersul privind aplicarea măsurii preventive - arestul preventiv în privința cet. XXXXXX l-a prezentat la xx.xx.2023 judecătorului de instrucție, care a fixat ședința de judecată pentru data de xx.xx.2023. Din grabă a omis să înregistreze demersul în cancelaria judecătorei XXXXXX.

Cu referire la neprezentarea în ședința de judecată la data de xx.xx.2023, ora 11.30 min., în cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a cet. XXXXXX, procurorul XXXXXX a explicat că a întârziat cu câteva minute, în legătură cu ce prin încheierea protocolară i-a fost aplicată amendă în mărime de 30 u.c., care a fost anulată prin decizia Curții de Apel Chișinău.

În aceeași cauză, la xx.xx.2023, ora 13.30 s-a prezentat cu întârziere de câteva minute, fiind antrenat la efectuarea acțiunilor de urmărire penală.

A menționat că, a fost informat în prealabil de apărătorul inculpatului, despre depunerea unei cereri de amânare a ședinței de judecată, care a fost acceptată de instanța de judecată, fapt confirmat potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din xx.xx.2023.

Pentru data de xx.xx.2023, ora 15.00, a fost desemnat să reprezinte învinuirea în numele statului în cauza penală nr. XXXXXX, de învinuire a cet. XXXXXX. S-a prezentat în ședința de judecată în cauza de referință cu întârziere de câteva minute, fiind antrenat la efectuarea acțiunilor de urmărire penală. Prin intermediul grefierului a informat despre întârzierea sa, comunicând că este în drum spre judecătorie și în curând se va prezenta. Când a ajuns la judecătorie a fost informat despre amânarea examinării cauzei pentru o altă dată.

La fel, cu o întârziere de câteva minute, s-a prezentat în ședința din xx.xx.2023 fiind antrenat la efectuarea acțiunilor de urmărire penală. Când a ajuns la judecătorie a fost informat despre amânarea examinării cauzei pentru o altă dată.

Pentru data de xx.xx.2023 ora 10.30 urma să participe în cauza penală nr. XXXXXX de învinuire a cet. XXXXXX (judecător XXXXXX) și în cauza penală de învinuire a lui XXXXXX (judecător XXXXXX).

Prezentându-se la data și ora stabilită, a fost informat ca cauza penală de învinuire a lui XXXXXX urma să fie transmisă altui judecător pentru conexare, iar ședința de judecată în

cauza lui XXXXXX urma fi amânată, la cererea apărătorului. Dat fiind faptul că judecătorul XXXXXX era ocupat, a decis să meargă la judecătorul XXXXXX, fapt despre care a informat greșierul XXXXXX. Ședința de judecată la judecătorul XXXXXX a durat de la 10.31 până la 10.35, iar când a revenit la judecătorul XXXXXX a fost informat despre amânarea ședinței pentru altă dată și aplicarea amenzii față de el în mărime de 25 u.c. încheierea dată a fost atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Analizând probele administrate, audiind reprezentantul Inspecției procurorilor, Colegiul constată că în cazul examinat nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit. a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016.

Legislația muncii, practica și doctrina în materia răspunderii disciplinare au stabilit că abaterea disciplinară reprezintă încălcarea, cu vinovăție, a obligațiilor de serviciu sau a normelor de comportare la serviciu, constând într-o acțiune sau omisiune, săvârșită de către o persoană, subiect al raporturilor de muncă.

În ceea ce privește răspunderea disciplinară a procurorilor, aceasta este una specială și derivă din statutul profesional distinct al acestora, ce prezintă anumite particularități specifice.

Angajarea răspunderii disciplinare este supusă cerinței îndeplinirii cumulative a condițiilor generale referitoare la faptă, vinovăție și legătura de cauzalitate între fapta ilicită și rezultatul produs, iar în ceea ce privește vinovăția, aceasta trebuie constatată în mod cert, pe baza probatoriului administrat în cauză.

Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, fapt care, în cazul examinat, nu a putut fi probat.

Subsidiar, se reține că abaterea disciplinară constă într-o acțiune sau inacțiune neconformă cu îndatoririle profesionale sau administrative impuse procurorilor prin legi, regulamente sau ordine de serviciu și aceasta urmează să fie comise cu intenție sau din neglijență gravă.

În lipsa unuia dintre elementele constitutive (latura obiectivă și/sau subiectivă) abaterea disciplinară nu subzista și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a procurorului.

Astfel, Colegiul constată că, în cazul prezentat, materialul probator administrat atât în faza verificării sesizării, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că nu simt întrunite toate elementele unei abateri disciplinare menționate supra.

Inclusiv, sub aspectul laturii subiective, Colegiul reține că în speță nu se regăsește forma de vinovăție cerută de lege pentru a se constata existența abaterii disciplinare în acțiunile procurorului vizat.

Deși constatările Inspecției cu privire la comiterea în cauza nr. XXXXXX a încălcărilor dispozițiilor art.308 alin.(3) din Codul de procedură, privind înaintarea demersului de aplicare față de învinuitul XXXXXX a măsurii preventive - arestul preventiv - penală s-au confirmat, însă Colegiul constată că acestea nu sunt rezultatul unei atitudini neglijente față de atribuțiile de serviciu, exprimat prin dezinteres vădit din partea procurorului XXXXXX pentru investigarea cauzei.

Deși inspectorul a concluzionat că prin acțiunile sale de către procurorul XXXXXX a fost comisă abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit. a) și b) din Legea cu privire la Procuratură, îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu, neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a legislației, dacă acest lucru nu este justificat de schimbarea practicii de aplicare a normelor stabilite în sistemul de drept, se constată, că abaterea invocată este lipsită de intenție și urmări prejudiciabile.

Colegiul reține că, urmărirea penală în cauza nr. XXXXXX, începută la xx.xx.2023, este în derulare, i-ar învinuitul XXXXXX, după eliberare de sub arest nu se eschivează de a se prezenta la organul de urmărire penală.

Raportat la situația de fapt rezultată din materialele cauzei disciplinare și explicațiilor procurorului XXXXXX, Colegiul apreciază că nu se poate reține existența cărorva indici care să contureze săvârșirea de către procurorii vizat a abateri disciplinare, manifestată prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în cadrul reprezentării acuzării de stat.

Colegiul reține că, pe parcursul verificării sesizării nu s-a tăcut dovada neprezentării nemotivate a procurorului XXXXXX la ședințele de judecată, constatând că acesta s-a prezentat de fiecare dată la ședința de judecată, a întreprins toate măsurile pentru a anunța judecătorul despre faptul întârzierii, ori participarea sa în altă ședință de judecată în cazul când acestea s-au suprapus. La acest capitol e de menționat că ședințele din xx.xx.2023 și xx.xx.2023 au fost amânate de instanța de judecată la cererea apărătorilor, iar încheierea protocolară privind aplicarea amenzii pentru neprezentarea în ședința de judecată la xx.xx.2023, a fost anulată de Curtea de Apel Chișinău.

Astfel, în cadrul examinării procedurii disciplinare nu au fost identificate temeuri rezonabile care ar demonstra vinovăția procurorului XXXXXX, prin stabilirea intenției și survenirea cărorva consecințe, pentru existența abaterii disciplinare pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură.

Procurorul XXXXXX activează în organele Procuraturii din anul 2018. în perioada de activitate dl XXXXXX nu a fost încurajat în serviciu.

Sanțiuni disciplinare nu a avut.

Circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite.

În concluzie în urma controlului efectuat în acțiunile procurorului XXXXXX nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară prevăzute în art.38 lit. a) și b) din legea cu privire la Procuratură, fapt pentru care procedura disciplinară urmează a fi încetată.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.38, art.50, art.51 alin.(l) lit. d) și art.85 din Legea Republicii Moldova nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, pct.68 lit. d), pct.71, pct.75, pct.78 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr. 12-228/16 din 14.09.2016, cu modificările ulterioare, Colegiul, -

HOTĂRĂȘTE:

1. Încetarea procedurii disciplinare, inițiată în privința procurorului în Procuratura raionului XXXXXX, XXXXXX, din motiv că nu s-a constatat comiterea unei abateri disciplinare.

2. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul colegiului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data pronunțării acesteia.

**Președinte al
Colegiului de Disciplină și etică**

semnat

Vladislav GUȚAN